

BESPREKINGSVERSLAG

Reg.nr.:
Afdeling Bestuursondersteuning

Betreft: Commissie Waterveiligheid en Waterketen	Datum bespreking: Woensdag, 6 november 2019 Plaats: VV-zaal Opgesteld door: P.J. Emck, Vi.a.Vi Office Management	
<u>Aanwezigen</u> • Mw. L. Willemse (plv voorzitter) • Dhr. J.B. Knapp (VVD) • Dhr. A.J.J. Blijleven (A&B) • Mw. J.C. Boomsma (PvdD) • Dhr. R.F. Schols (50PLUS) • Dhr. R. Stuurman (AWP) • Mw. S.U. Dewkalie (WN) • Dhr. J.H. Klok (CU-SGP) • Dhr. J.W.C. de Mooij (CDA) • Mw. D.J.M. Corbey (PvdA) • Dhr. R. van Venetië (Natuurterreinen) • Mw. T.O. Fierens (hoogheemraad) • Mw. C.H.C. van Steensel - van Hage (hoogheemraad) • Dhr. J. de Kieviet (secretaris) <u>Afwezigen:</u> Dhr. A.M. Faasse (WN) en dhr. B.F. Revet (50PLUS) Dhr. H. van Dijk (vz) afwezig met kennisgeving. <u>Overige aanwezigen</u> Dhr. F. Dekkers en mw. V. Loeffen	Verslag zenden aan: VV	
VERSLAG		ACTIE
1.	Opening De <u>voorzitter</u> opent de vergadering met een woord van welkom. De heer <u>Schols</u> deelt mee dat hij de heer Revet vervangt.	
2.	Spreekrecht Van het spreekrecht wordt geen gebruik gemaakt.	
3	Notulen van de commissievergadering V&GW d.d. 11 september 2019 <u>Tekstueel en naar aanleiding van</u> Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.	
4.	MEDEDELINGEN	
4.a.	Aanwijzen vervangend voorzitter commissie Waterveiligheid en Waterketen Mevrouw Willemse wordt bij acclamatie benoemd tot vervangend voorzitter.	
5.	PRESENTATIE – BEELDVORMING	

VERSLAG	ACTIE
5.a. Gebiedsontwikkeling Valkenburg Mevrouw <u>Fierens</u> deelt mee dat een presentatie wordt verzorgd over de klimaatbestendige woningen die op het terrein van het voormalig vliegveld Valkenburg zullen worden gebouwd, als casus. Rijnland is sterk bij die ontwikkeling betrokken, met aandacht voor een nieuw watersysteem, sanitatie en warmtelevering. De presentatie moet worden gezien als een prelude op de beeldvorming. Mevrouw <u>Loeffen</u> en de heer <u>Dekkers</u> verzorgen de presentatie, die bij de stukken van de vergadering is gevoegd. De heer <u>Schols</u> vraagt of er aan is gedacht dat er microplastics in het grijze water zitten. De heer <u>Dekkers</u> geeft aan dat er naast een zandfilter (voorbehandeling) ook gebruik kan worden gemaakt van een hemafietenfilter die deze verontreinig uit het water kan halen. Mevrouw <u>Stoop</u> vraagt waarom het hemelwater niet in de wijk zelf wordt vastgehouden. De heer <u>Dekkers</u> geeft aan dat er in ieder geval wordt afgewaterd op het oppervlaktewater, maar dat er gekeken kan worden naar alternatieve vormen van hergebruik. De heer <u>Mooren</u> vraagt of Rijnland tegen gemeenten kan zeggen dat het kader een voorwaarde is voor instemming. Is het een taak van Rijnland of van de gemeente om dit te berekenen? Zijn er andere locaties waar dit nieuwe systeem kan worden uitgevoerd? De heer <u>Dekkers</u> geeft aan dat dit op meerdere locaties zou kunnen worden gerealiseerd. Mevrouw <u>Corbey</u> vraagt welke schaal noodzakelijk is om decentrale zuivering van zwart water haalbaar te maken. De heer <u>Dekkers</u> geeft aan dat de ontwikkeling van dit gebied geleidelijk zal gaan (per honderden huishoudens per jaar), en daarmee al haalbaar is. Dat gebeurt ook bijvoorbeeld op de locatie in Sneek. Het is wel de wens om in dit gebied op een grootschaliger niveau in te voeren. Mevrouw <u>Fierens</u> licht toe, naar aanleiding van de vraag of dit een taak voor Rijnland is, dat in het coalitieakkoord is afgesproken om deze opties te onderzoeken. Dit is een voorbeeld van het waterbedrijf van de toekomst. Er zijn goede toepassingsmogelijkheden omdat de duinen, het Valkenburgse Meer en de waterzuivering Katwijk om de hoek liggen. De heer <u>Mooren</u> vraagt of Rijnland gemeenten zaken op kan leggen. Mevrouw <u>Fierens</u> meldt dat dat niet kan. Het ontwikkelen van nieuwe mogelijkheden geschiedt in onderling overleg. Er is geen ander kader dan de wettelijke verhoudingen. De heer <u>Schols</u> begrijpt dat allerlei leidingen vlak naast elkaar worden gelegd. Dan is er risico op contaminatie bij kabelbreuk. Een afspraak in een coalitieakkoord leidt er niet toe dat Rijnland wettelijk bevoegd is om als energieleverancier op te treden. Mevrouw <u>Fierens</u> heeft het laatste ook niet gezegd. De besluitvorming is later aan de VV. Mevrouw <u>Stoop</u> steunt het project en denkt dat Rijnland er veel van zal leren. Het is onbevredigend dat het hemelwater naar het oppervlaktewater gaat. In een afspraak tussen Amsterdam en waterschap Gooi en Vecht is vastgelegd dat in nieuwe wijken het hemelwater intern moet worden opgevangen. Zij is van mening dat Rijnland over een soortgelijke afspraak na moet denken.	

VERSLAG	ACTIE
De heer <u>Dekkers</u> dankt de vv-leden voor deze eerste gedachten.. De <u>voorzitter</u> sluit de bespreking af met de constatering dat later op dit onderwerp zal worden teruggekomen.	
6. VV-BESLUITVORMINGSNOTA'S	
6.a. Najaars-burap 2019 De heer <u>Knapp</u> maakt uit de burap op dat de realisatie op de programma's Waterveiligheid en Waterketen nog verder achterblijft. Er staat in dat een start wordt gemaakt met een grondige analyse van de achterstanden ten opzichte van de raming terwijl de vorige keer al is verzocht die aan te leveren. Wat is de stand van zaken en wanneer kan die rapportage worden verwacht? Mevrouw <u>Corbey</u> leest dat 25 kilometer regionale keringen op orde is gebracht. Kan worden toegelicht of daarbij de juiste prioritering is toegepast? In de waterketen is een aantal projecten afgerond. In de burap worden extra maatregelen als energiecirculariteit genoemd, maar zij ziet die nog lang niet terug in de komende programma's. Dat is dan erg voorbarig omdat een burap gaat over wat is gedaan. Mevrouw <u>Dewkalie</u> heeft de vorige burap erop nageslagen om zaken te kunnen vergelijken. Waarom wordt er niets gerapporteerd over HVC terwijl daar de vorige keer een rood kruis stond? Er was een prognose over effluentnormen. In de eerste helft is 68 % gehaald, er werd een afname verwacht en nu staat er dat de realisatie naar verwachting is. Wat is er in de tussentijd gedaan? Er is weinig verschil in de prestaties op het gebied van waterkwaliteit. Wat is er gedaan aan de bottlenecks die in de eerste burap zijn gesignaleerd? De heer <u>Stuurman</u> meldt uit de vorige commissie dat een aantal fracties worstelt met de diepgang en de detaillering. Het is een zoektocht om de commissie beknopt en toch volledig te informeren. Mondelinge toelichtingen bleken zeer informatief, wat weer de vraag deed rijzen waarom de inhoud daarvan geen onderdeel van de rapportage uitmaakte. Mevrouw <u>Fierens</u> zat bij die commissievergadering en heeft de aanbevelingen van de commissie en de reactie van de portefeuillehouder meegekregen. De begroting vormt een ondergrond om opnieuw naar de indicatoren voor de burap te kijken. Op het dossier HVC is actie voorzien in het tweede kwartaal 2020. Zij heeft vijf grote trajecten onder haar hoede en die vormen de basis voor al het vervolg. De discussie over slib en innovaties wordt gestart – in december wordt daar met HVC over gesproken – maar niet alles kan tegelijkertijd worden aangepakt. Rijnland voldoet nu aan de effluentnormen. Hier en daar opknappen en kleine renovaties plegen leidt op dit punt onmiddellijk tot verbetering. De risicomatrix, energie en circulariteit worden in 2020 in het college behandeld. Uit de bestuursagenda blijkt dat energiebeleid en circulariteit de komende maanden in de VV aan de orde komen. De kern van mevrouw <u>Corbeys</u> opmerking was dat opmerkingen over de toekomst niet per se thuishoren in een burap.	

Mevrouw <u>Fierens</u> onderschrijft dat. Er zijn cijfers over de prestatie op energieneutraliteit. Rijnland scoort op dit moment 49% en ligt daarmee op schema. Belangrijke oorzaken zijn de zonneweide in Katwijk, aanpassing van de beluchting in waterzuiveringen met behulp van nieuwe collegegelden en biogas bij Leidse zuiveringen. De genoemde analyse wordt aan de orde gesteld in de commissie BOD omdat die onder de financiële portefeuille valt. De heer Knapp is geïnteresseerd in wat er beleidsmatig wordt gerealiseerd. Mevrouw <u>Fierens</u> beschrijft dat de grootse afwijking, groot € 3 miljoen, voortkomt uit het feit dat kredietaanvragen later dan gepland aan de VV zijn aangeboden. Het plan was om een nieuw team aan te trekken voor het inhalen van achterstanden, dat pas na de coalitieonderhandelingen is geformeerd. Inmiddels is met werkzaamheden in Katwijk en Lisse gestart. Dit is een vrij kenmerkend voorbeeld van een gang van zaken die tot vertraging leidt. Mevrouw <u>Van Steensel</u> beschrijft dat vertragingen in haar portefeuille deels worden veroorzaakt door verschuiving in prioritering, bijvoorbeeld door calamiteiten. Bij keringen wordt elk jaar 25 kilometer aangepakt. De realisatie in 2019 ligt op schema. Ook deze planning wordt regelmatig nagelopen. Bevindingen tijdens inspecties of calamiteiten kunnen aanleiding geven om die te wijzigen. Diverse keringen dalen door zetting en dat is een nieuw aspect dat in de toetsingen zal worden betrokken. De volgende drie bottlenecks zijn aangepakt: de personeelstekorten bij kadeversterkingen en het toetsingskader voor keringen zijn grotendeels opgelost en de expertuitval bij de wijkversterking IJsseldijk is opgeheven. De heer <u>Mooren</u> vraagt of naar aanleiding van de calamiteit in Boskoop de prioriteit is verhoogd of dat er al daadwerkelijk actie is ondernomen. De heer <u>Schols</u> vraagt welk deel van de 49% energieneutraliteit voor rekening van HVC komt. Is het personeelstekort volledig opgelost? Mevrouw <u>Dewkalie</u> leest wat zij nu heeft gehoord graag terug in een burap: waar is op gestuurd en wat heeft dat opgeleverd? De heer <u>Knapp</u> spreekt de tevredenheid van zijn fractie uit over het feit dat een nieuwe bestemming schuldenreductie in het plan is opgenomen. Mevrouw <u>Van Steensel</u> deelt mee dat de planning van de dijkversterking in Boskoop naar aanleiding van de hoosbui in 2016 deels naar voren is gehaald. Recent, op 4 september, is die versterking met de buurt geopend. Er zijn nog steeds moeilijk in te vullen vacatures. Voor wat betreft de beschreven onderdelen was er een tekort. Er is personeel geworven dat, nu nadat het is ingewerkt, volop aan de gang kan. Mevrouw <u>Fierens</u> deelt mee dat de verdeling in bijdrage aan energieneutraliteit 36% HVC en 13% Rijnland is. De afgelopen periode is de opwekking door Rijnland met 25% toegenomen.	
---	--

	De <u>voorzitter</u> concludeert dat de commissie adviseert de burap als hamerpunt voor de VV te agenderen.	
6.b.	MJP 2020-2023 en Programmabegroting 2020 Mevrouw <u>Stoop</u> ziet dat in het MJP grote ambities zijn opgenomen. Rijnland wil allerlei ontwerpprocessen ingaan met gebiedspartners zonder rollen en bijdragen dicht te timmeren. Zij steunt dit van harte. In het kader van de Omgevingswet is een duidelijke visie nodig; uitgangspunten van waaruit medewerkers en bestuurders kunnen werken. In het MJP staat dat Rijnland partners adviseert. Zij gedraagt zich dan als een beheerorganisatie, terwijl spreekster denkt dat een waterschap een maatschappelijke organisatie is. In het verlengde daarvan rijzen dan vragen, over die uitgangspunten en randvoorwaarden en de wijze waarop het bestuur de vinger aan de pols kan houden. Het waterschap Vallei en Veluwe heeft een korte, krachtige visie opgesteld, die leidend is voor alle processen. Rijnland zou die ook moeten opstellen. De vraag van de heer <u>Schols</u> is wat dat gaat kosten. Klopt het dat in 2020 en 2021 de lasten met 4,7% zullen stijgen en in 2022 en 2023 met 1,9%? De <u>voorzitter</u> deelt mee dat dat correct is. Mevrouw <u>Dewkalie</u> ziet begroting en MJP als invulling van het coalitieakkoord. Veel kaders moeten de komende jaren nog worden uitgewerkt. Mevrouw <u>Boomsma</u> onderschrijft dat de begroting en het MJP ambitie uitstralen en een invulling zijn van het coalitieakkoord. Wel ervaart zij de opzet als een zoekplaatje. Als eerste worden de highlights benoemd, maar die worden in het vervolg niet systematisch uitgewerkt. Zij geeft in overweging om ze in het besluit op te nemen, zodat zij door de gehele VV kunnen worden gedragen. Het besluit gaat nu alleen over financiën. Het college stelt extra middelen beschikbaar voor de waterketen en er wordt geld vrijgemaakt voor de transitie naar preventief onderhoud. Haar zorg is dat er een grote investeringsprognose ligt, de ervaring is dat de besteding vaak achterblijft en dat overblijvende middelen vaak worden ingezet voor de schuldenreductie. Hoe wordt deze gang van zaken voorkomen? Zij mist een hoofdstuk over de organisatie en een beschrijving van de inzet om de extra ambities waar te maken en het achterstallig onderhoud in te halen. Zij denkt aan een vuistregel als '1 fte om € 1 miljoen aan achterstallig onderhoud in te lopen'. Mevrouw <u>Corbey</u> kan uit de beschrijving niet opmaken wat de resultaten bijdragen aan de doelstelling van 75% behalen zuiveringsnormen. Wat wordt voorgesteld is interessant, maar het blijft vaag. Over de waterketen staat beschreven dat in 2023 op basis van businesscases wordt besloten of Rijnland grondstoffen terug wil winnen. Zij ziet geen reden om daar zo lang mee te wachten. Er zijn waterschappen die daar nu al fors mee aan de slag gaan. In hoofdstuk 1 staat: "We voorkomen activiteiten die een negatieve invloed hebben op waterkeringen." Zij ondersteunt dit principe, maar is daarnaast van mening dat ook activiteiten kunnen worden ontplooid die een positieve invloed hebben op waterkeringen. In een kustvisie kan worden vastgelegd wat wel en niet kan op de gebieden landschapsbeheer, veiligheid, biodiversiteit en cultureel-maatschappelijke ontwikkeling. De heer <u>Knapp</u> complimenteert bestuur en organisatie met de vernieuwde vormgeving van de stukken. Zij bevatten een goede vertaling van het coalitieakkoord. Aansluitend op de vorige spreekster wijst hij erop dat in de klimaatadaptatie de kustlijn met	

alle prognoses een belangrijke rol speelt. Zijn fractie zal een motie indienen met de oproep om in navolging van de bijeenkomsten over Panorama Nederland een visie op de kust op te stellen. Door aan te sluiten op initiatieven kan met behulp van het van buiten naar binnen werken eveneens worden gewerkt aan het uitvoeren van kerntaken. Een investeringspakket van € 440 miljoen is ambitieus. Tegelijkertijd blijkt uit de burap dat de realisatie vaak achterblijft. Hebben de portefeuillehouders er vertrouwen in dat de achterstanden worden weggewerkt én de ambities worden waargemaakt? Zijn fractie is tevreden over de vorderingen in de omzetting van correctief naar preventief onderhoud in de waterketen. Hij is het met de vorige spreekster eens dat in deze keten de effecten van en de achtergrond van keuzes in maatregelen duidelijker kan worden omschreven. De heer <u>Mooren</u> sluit zich aan bij opmerkingen over het realiteitsgehalte van MJP en begroting. Dat kwam ook naar voren uit het antwoord op de technische vragen over het voorstel 6a. Mevrouw <u>Fierens</u> geeft de complimenten graag door. Dit is de eerste begroting van deze coalitie en er is hard gewerkt aan de vertaling van het coalitieakkoord in speerpunten en aan het opstellen van nieuwe indicatoren, waar de VV om heeft gevraagd. De voorbeelden van visies van andere waterschappen spreken haar aan, om ideeën op te doen over hoe Rijnland dat zelf wil doen. Dat gesprek moet nog worden gevoerd. Zij aarzelt enigszins, omdat WBP6 binnenkort verschijnt en omdat de agenda is gevuld met een groot aantal BOB-processen. Persoonlijk houdt zij van visionaire vergezichten, maar in de waterketen gaat het om pompen. Niet alle opgesomde projecten dragen bij aan schoon water, maar alles wat onder onderhoud valt wel, inclusief de omslag van correctief naar preventief onderhoud. Storingen leiden tot vermindering van de waterkwaliteit en de prestaties voor een storing zijn meestal ook slechter. De effectmonitor is een nuttig meetinstrument. Zij kan zich voorstellen dat de volgorde niet meteen duidelijkheid schept. Wat er voor de grote highlights wordt gedaan wordt wel degelijk omschreven. In de waterketen zijn er twee grote projecten, te weten de Waarderpolder en de studie over Het Groene Hart. Medium is renovatie Zwanenburg en ten slotte ligt er het pakket om achterstanden in te halen en de overstap van correctief naar preventief. Het belangrijkste thema is de energietransitie. Zij wil met haar collega's bespreken of de maatschappelijke opgave in het programma moet worden opgenomen. Rijnland wint al grondstoffen terug. De coalitie heeft niet als prioriteit gesteld dat een grondstoffenfabriek wordt ingericht. Zij komt hier op terug. Ambities, personeelsbezetting en de noodzaak om regelmatig te herprioriteren kan ertoe leiden dat het schuurt. Er is een extra team ingesteld om achterstanden in te halen. Er is ook afgesproken dat de formatie een plafond kent. Mevrouw <u>Van Steensel</u> zegt dat de hoogconjunctuur ertoe leidt dat planvorming vooruit kan lopen op de beschikbare hoeveelheid medewerkers. D&H beoordeelt daarom elke keer in welk tempo en in welke omvang opgaven kunnen worden aangepakt. Waterkeringen onderhouden loopt tientallen jaren door. Het zorgvuldig betrekken van de omgeving kost meer tijd. Ondertussen is er personeelsverloop en moeten nieuwe medewerkers worden ingewerkt. Dat proces kan alleen aan de hand van gemiddelden worden begroot. D&H zit er bovenop, om de juiste resultaten met de goede mensen te behalen. Rijnland voldoet aan de quota die in de Participatiewet zijn opgelegd en zet zich in voor deze maatschappelijke taak. Het college denkt dat de lat in de begroting hoog is gelegd, maar niet te hoog. Dat stimuleert de organisatie om zich in te zetten om de doelen te halen.	
--	--

De kwestie in Noordwijk doet haar denken aan eerdere discussies, waarin versterking van de waterkering en economische motieven werden gemengd. Zij verzoekt eerst de beantwoording van de schriftelijk gestelde vragen af te wachten. De heer <u>De Mooij</u> suggereert om de begroting samen te vatten in een poster, een 'roadmap', met als inrichting 'hier staan we nu' en 'daar willen we naartoe'. Mevrouw <u>Stoop</u> merkt op dat WBP6 geen visie op hoofdlijnen is. Het is eerder de uitwerking daarvan. Zij is van mening dat Rijnland een visie nodig heeft waarin de leidende principes zijn vastgelegd. Bij het ontbreken daarvan is er geen richtsnoer om in zich wijzigende omstandigheden te kiezen. Mevrouw <u>Boomsma</u> heeft nog geen reactie ontvangen op haar suggestie om de bestuurlijke highlights in de VV vast te stellen, als gezamenlijke bestuursdoelen. Duidelijkheid is soms een kwestie van volgorde. In het hoofdstuk over de waterketen wordt pas op het allerlaatst de bestuurlijke highlight 'overstap naar preventief onderhoud' genoemd. Daar kan ook mee worden gestart, om dan het vervolg aan de hand daarvan vorm te geven. Sommige andere highlights worden helemaal niet uitgewerkt. Zij sluit zich aan bij de oproep van mevrouw Stoop om een omgevingsvisie op te stellen. Die kan juist dienen als kapstok voor lopende BOB-processen. Mevrouw <u>Corbey</u> steunt de oproep om de bestuurlijke highlights in de VV vast te stellen. Een kustvisie kan helpen om te formuleren wat Rijnland wel wil in plaats van allerlei beschrijvingen van wat Rijnland niet wil. De heer <u>Knapp</u> begrijpt de betogen van de portefeuillehouders. Hij snapt dat het schuurt. Feit is dat de realisatie nu achterblijft bij de gestelde doelen. Wat hij graag wil horen, is hoe de portefeuillehouders binnen hun programma aan de slag willen gaan om wat wordt begroot te realiseren. De aanleiding voor de aangekondigde motie is niet de situatie in Noordwijk. Mevrouw <u>Dewkalie</u> suggereert een bredere motie op te stellen, over visies, en daarin de kust als onderwerp op te nemen. De heer <u>Knapp</u> wil de motie in de huidige vorm behouden. Hij staat open voor andere, bredere moties. Mevrouw <u>Van Steensel</u> deelt mee dat de wervings- en selectiecampagne en de inwerkperiode voor de waterveiligheid succesvol zijn geweest. Wat betreft de dijkversterking ligt het programma aardig op schema. Mevrouw <u>Fierens</u> merkt op dat het vastleggen van grote lijnen de verantwoordelijkheid is van VV en college. Zij stelt voor dit punt mee te nemen naar de volgende commissie en het college; mogelijk ook in BOD en fractievoorzittersoverleg. Zij kan niet toezeggen dat er in de komende VV een voorstel op tafel ligt. De highlights vormen geen visie; het zijn in 2020 te behalen resultaten. Het bezwaar van mevrouw <u>Boomsma</u> is dat het besluit puur financieel is. Het MJP bevat ook inhoud: stel die dan expliciet vast. Mevrouw <u>Fierens</u> zal dit in D&H bespreken. De plannen in de waterketen leiden ertoe dat Rijnland redelijk op schema ligt. Af en toe	
---	--

	wordt er uitgedelen, maar gemiddeld genomen doet Rijnland het goed. De <u>voorzitter</u> concludeert dat de commissie adviseert het onderwerp als bespreekpunt voor de VV te agenderen.	
6.c.	Voorbereidingskrediet slibgistingstoren II HWP De heer <u>Blijleven</u> ziet dat zonder enige onderbouwing om € 900.000 wordt gevraagd. Het is moeilijk om hierover te besluiten. De heer <u>Knapp</u> sluit zich bij deze opmerking aan. In januari 2020 ligt de keus voor nieuwbouw of renovatie voor. Hoe verhoudt dat zich tot deze aanvraag? Moet dit centraal of kan dit ook op locatie worden uitgevoerd? Past het voorstel bij de ideeën over meer circulariteit en voldoen aan de warmteopgave? Mevrouw <u>Corbey</u> sluit zich aan bij de vorige sprekers. De heer <u>Schols</u> begrijpt de bezwaren maar ziet de noodzaak van deze uitgave aan. Zijn fractie gaat akkoord. De heer <u>De Mooij</u> vraagt om meer duiding. Hij leest dat de technische levensduur ver is overschreden. Zouden de kosten lager zijn uitgevallen als eerder was ingegrepen? De heer <u>Stuurman</u> vraagt om een toelichting op de verbanden tussen slib en ovens. Er zijn, denkt hij, niet benoemde risico's. Mevrouw <u>Fierens</u> betreurt dat niet duidelijk is omschreven waar het krediet voor is bedoeld. De slibtoren moet hoe dan ook worden gerenoveerd los van het besluit in januari voor renovatie of nieuwbouw op Haarlem Waarderpolder. Het betreft hier namelijk de sliblijn van de zuivering, en die staat los van de waterlijn. Over de waterlijn gaat de VV in januari besluiten. Twee jaar geleden is besloten de drie torens successievelijk aan te pakken naar aanleiding van het besluit van de verenigde vergadering om al het slib te gaan vergisten op Haarlem Waarderpolder. Slibtoren I is geïnspecteerd en opgeknapt en nu is toren II aan de beurt. Hoe langer daarmee wordt gewacht, hoe duurder het wordt. Dit is niet eerder gebeurd omdat er zo veel achterstallig onderhoud was. De renovatie houdt in dat slibpompinstallatie, drukbeveiliging, biogasleidingen worden vervangen. Ook komen er leidingen tussen de torens. Er moet elektrotechnisch en civielbouwkundig werk worden gedaan. De heer <u>Blijleven</u> vraagt een duidelijke schriftelijke onderbouwing te verzorgen. De heer <u>Knapp</u> sluit zich daarbij aan. Niet al zijn vragen zijn beantwoord en hij verzoekt dat in de schriftelijke onderbouwing alsnog te doen. Mevrouw <u>Boomsma</u> verzoekt een overzicht op te stellen van uitstel in de onderhoudsopgave om dit soort discussies in het vervolg te voorkomen. Mevrouw <u>Fierens</u> zegt toe een Nota van toelichting op te zullen stellen, met een verwijzing naar het VV-besluit uit 2018 over centrale slibverwerking. De discussie over centraal/decentraal zal tevens plaatsvinden bij de bespreking van de businesscase over eventuele centralisering in het Groene Hart.	Nota van Toelichting

	Mevrouw Corbey geeft er de voorkeur aan om eerst de leidende principes vast te leggen. Mevrouw Fierens herhaalt dat deze toren hoe dan ook moet worden gerenoveerd. De vigerende slibstrategie is nog niet lang geleden vastgesteld. De behoefte van Waarderpolder verandert niet, en daar is deze slibtoren voor nodig. De voorzitter stelt vast dat een nota van toelichting is toegezegd en dat de commissie adviseert het onderwerp als bespreekpunt voor de VV te agenderen.	
6.d	Verlenging samenwerking muskusrattenbeheer Mevrouw Corbey heeft eerder gemeld geen vertrouwen te hebben in de onzinnige en kostbare strategie 'bestrijden tot de landsgrenzen'. Bij de vorige bespreking bleek min of meer sprake te zijn van een voldongen feit. Verandering lijkt opnieuw niet mogelijk. Zij vraagt om behandeling als bespreekpunt om als strategie 'leren leven met muskusratten' te kunnen bepleiten. Zij wil de gelegenheid hebben om tegen te stemmen. Mevrouw Boomsma sluit zich hierbij aan. Argument 1.1 is geen argument voor het voorgenomen besluit. Argument 1.2 is een drogreden: "De koers is diervriendelijker omdat we toewerken naar een situatie waarin we minder dieren hoeven te doden." Om dat te bereiken worden ze namelijk eerst allemaal gedood. Het is een slecht onderbouwd voorstel en ook haar fractie zal tegen stemmen. Mevrouw Van Steensel zegt dat het een feit is dat muskusratten en uitvoering van de primaire taak van een waterschap niet samengaan. Het is ontoelaatbaar dat in keringen en dijken hollen worden gegraven waardoor de kosten met miljoenen extra stijgen. De heer Schols deelt mee dat zijn fractie in zal stemmen met het voorstel. In de Waterwet staat dat deze dieren moeten worden bestreden. De voorzitter concludeert dat de commissie adviseert het onderwerp als bespreekpunt voor de VV te agenderen.	
7.	TER KENNISNAME	
7.a.	Startdocumenten Regionale Energiestrategieën De voorzitter beveelt grondige bestudering van de documenten aan. Desgevraagd meldt mevrouw Fierens dat zij openstaat voor iedere suggestie uit de VV.	
8.	Rondvraag De heer Knapp vraagt wanneer het onderwerp asbest, dat van de agenda is afgehaald, opnieuw wordt geagendeerd. Mevrouw Fierens meldt dat dat in de volgende cyclus zal gebeuren. De commissie en zij waren niet gelukkig met de eerste notitie.	
9.	Sluiting De voorzitter sluit de vergadering om 14.45 uur.	